
– Regjeringen gjør ikke nok for å løse fastlegekrisen

AKTUELT I FORENINGEN

DANIEL WÆRNES

daniel.waernes@legeforeningen.no

Samfunnspolitisk avdeling

– Beskjeden fra befolkningen er krystallklar, slo president Marit Hermansen fast da hun åpnet Legeforeningens landsstyremøte i Kristiansand.

TALTE TIL LANDSSTYRET: – Kommer det ikke en reell satsing på fastlegeordningen, så vil det være et historisk feilgrep, sa president Marit Hermansen i sin åpningstale. Foto: Thomas Eckhoff.

Legeforeningen har i forbindelse med sitt landsstyremøte bedt velgerne ta stilling til høyaktuelle helsepolitiske spørsmål.

I undersøkelsen, som er gjennomført av Kantar for Legeforeningen, slår befolkningen fast at utfordringene i fastlegeordningen er store, og at regjeringen ikke gjør nok for å løse dem. Kun 14 prosent mener regjeringen gjør en tilfredsstillende jobb på dette området i dag. Samtidig mener 71 prosent av befolkningen at rekrutteringen av fastleger bør økes.

– Det finnes ingen unnskyldninger lenger. Kommer det ikke en reell satsing på fastlegeordningen, så er ikke det bare et politisk løftebrudd, det vil være et historisk feilgrep, sa president Hermansen i sin åpningstale.

Rekrutteringskrise

Legeforeningen har også kartlagt rekrutteringssituasjonen i fastlegeordningen og funnet at hver tredje kommune melder at situasjonen har forverret seg, sammenliknet med i 2017. Antall kommuner som kategoriserer seg som røde, altså at de har svært store utfordringer med å rekruttere fastleger, er mer enn firedoblet.

– Vi kan ikke miste flere fastleger. Vi kan ikke miste de sterke båndene pasientene har med sin faste lege. Det langvarige forholdet mellom fastlegen og pasienten er jo gullet. Vi må ikke miste det som har gjort ordningen til en suksess, sa Hermansen og la til:

– Med Legeforeningens nye utviklingsplan, har politikerne fått oppskriften på en framtidsretta fastlegeordning. Den gode sak vil vinne frem til slutt – og vi gir oss aldri.

Stedlig ledelse kan ikke fravikes

Legeforeningen er en forkjemper for den pasientnære ledelsen. Pasientnær ledelse med makt og myndighet. Dessverre følges ikke prinsippet om stedlig ledelse opp av alle sykehusene, påpekte Hermansen.

– Dette til tross for Stortingsvedtak. Til tross for Helse- og sykehusplan. Til tross for regjeringserklæringer. Dette kan ikke politikerne bare stå og se på, sa hun.

Hermansen understreket også betydningen tillitsvalgte har for ledelsen i helseforetakene.

– Men reell medbestemmelse krever at arbeidsgiver legger til rette for et velfungerende tillitsvalgtapparat. Det krever at arbeidet som tillitsvalgt kan kombineres med klinikk, og at det tosporede tillitsvalgtsystemet respekteres. Det kollektive vernet i våre arbeidstidsordninger, forutsetter ekstra tett involvering av tillitsvalgte – helt ned på enhetsnivå, sa hun.

– Trenger 200 flere LIS1-stillinger nå

For å bli spesialister må legene søke på og gjennomføre LIS1, som har erstattet den gamle turnusordningen. Antallet LIS1-stillinger står i dag ikke i forhold til det store behovet, selv om det er prekær mangel på spesialister i både allmennmedisin og i sykehusene.

– Vi har havnet i den paradoksale situasjonen at vi har mangel på spesialister i både allmennpraksis og sykehus, samtidig som hundrevis av ferdigutdannede leger står i kø for å komme i gang å jobbe. Nå har direktorat, departement og regjering erkjent at vi må få flere inn i LIS1 hvert år. Statsbudsjettet for 2020 må derfor levere 200 flere LIS1-stillinger, sa Hermansen.

Samhandling på dagsorden

Kommunene pålegges ansvaret for å behandle og følge opp stadig flere pasienter, uten at ressursene til å løse oppgavene følger med. I år satt Legeforeningen samhandling på dagsorden i den helsepolitiske debatten under landsstyremøtet.

– Legeforeningen har invitert gode innledere og et kompetent panel for å diskutere dette viktige spørsmålet. Vårt mål, og målet for kommende helse- og sykehusplan, må være å gå fra overkjøring til reell samhandling, sa Marit Hermansen.

Presidenten trakk også frem Legeforeningens kampanje *Gjør kloke valg*, en kampanje mot overbehandling og overdiagnostikk.

– Arbeidet med *Gjør kloke valg* pågår for fullt i de fagmedisinske foreningene og blant medisinstudentene. Anbefalingene følges allerede opp i sykehusene og i kommunehelsetjenesten, sa Hermansen og la til at Helse- og omsorgsdepartementet vil bidra med én million kroner for å utvikle *Gjør kloke valg*.

Publisert: 24. juni 2019. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 4. september 2026.